

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum actus ordinum conuenienter assignetur? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

sunt. Sed omnia sacramenta sunt sacra. Ergo omnes Ordines sunt sacri.

¶ 2 Præterea, Secundum Ordines Ecclesiæ non deputatur aliquis nisi ad diuina officia. Sed omnia talia sunt sacra. Ergo & omnes Ordines sunt sacri.

*Inf. q. 53
a. 3. et 4.*

SED contra est, quod * Ordines sacri impediunt matrimonium contrahendum, & dirimunt iam contractum. Sed quatuor inferiores Ordines non impediunt contrahendum, nec dirimunt contractum. Ergo non sunt sacri Ordines.

RESPONDEO dicendum, quod Ordo dicitur sacer dupliciter. Vno modo, secundum se: & sic quilibet Ordo est sacer, cum sit sacramentum quoddam. Alio modo, ratione materiæ, circa quam habet aliquem actum: & sic Ordo sacer dicitur, qui habet aliquem actum circa rem aliquam consecratam, & sic sunt tantum tres Ordines sacri, scilicet Sacerdotium & Diaconatus, qui habent actum circa corpus Christi & sanguinem consecratum; & subdiaconatus, qui habet actum circa vasa consecrata. Ideo etiam eis continentia indicitur, ut sancti mundi sint qui sancta tractant.

*Sup. q. 5.
ar. 5.*

Et per hoc patet solutio Ad obiecta.

ARTIC. IV.

Vtrum actus ordinum conuenienter in littera assignentur?

153

Tho. in 4

sent. dist.

24. q. 2.

art. 2. q.

unica.

** Lib. 4.*

sent. dist.

24 per 10

tam dist.

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod actus Ordinum inconuenienter in littera assignentur. Quia per absolutionem preparatur aliquis ad corpus Christi sumendum. Sed preparatio suscipiendum sacramentum pertinet ad inferiores Ordines. Ergo inconuenienter absolutio à peccatis ponitur inter actus sacerdotis.

¶ 2 Præterea, Homo per baptismum est immediate Deo configuratus, characterem configuratus suscipiens. Sed orare & offerre oblationes sunt actus immediate ad Deum ordinati. Ergo quilibet baptizatus

tus potest hos actus facere, & non soli sacerdotes.

¶ 3 Præterea, Diuersorum ordinum diuersi sunt actus. Sed oblationes in altari ponere, & epistolam legere, ad subdiaconum pertinet; crucem etiam ferant subdiaconi coram Papa. Ergo hi non debent poni actus Diaconi*.

* Isid. ep. ad Ludifred.

¶ 4 Præterea, Eadem veritas continetur in veteri & nouo Testamento*. Sed legere vetus Testamentum est Lectorum. Ergo eadem ratione & legere nouum, & non Diaconorum.

* Sup ar. 2. in fin. cor.

¶ 5 Præterea, Apostoli nihil aliud prædicauerunt quam Euangelium Christi, vt patet Rom. 1. Sed doctrina Apostolorum committitur Subdiaconis enuntianda. Ergo & doctrina Euangelij.

¶ 6 Præterea, Secundum Dionysium †, quod est superioris ordinis, non debet inferiori conuenire. Sed ministrare cum vrceolo, est actus Subdiaconorum. Ergo non debet acolytis attribui.

† Cap. 5. eccl. Hie rar. par. 1. in tit. contiplatio.

¶ 7 Præterea, Actus spirituales debent corporalibus præminere. Sed acolytus non habet nisi actum corporalem. Ergo Exorcista non habet actum spirituales pellendi demones, cum sit inferior.

¶ 8 Præterea, Quæ magis conueniunt, iuxta se ponenda sunt. Sed legere vetus Testamentum maxime debet conuenire cum lectione noui Testamenti, quæ competit superioribus ministris. Ergo* legere vetus Testamentum non debet poni actus Lectoris, sed magis acolyti: & præcipue, cum lumen corporale quod Acolyti deferunt, significet lumen spiritualis doctrinae.

In Decr. d. 25 c. 1.

¶ 9 Præterea, In quolibet actu ordinis spirituales debet esse aliqua vis spiritualis, quam habeant ordinati præ aliis. Sed in apertione & clausione ostiorum non habent aliam potestatem ostiarij quam alij homines. Ergo hoc non debet poni actus ipsorum.

RESPONDEO dicendum, quod cum consecratio, quæ fit in Ordinis sacramento, ordinetur ad sacramentum Eucharistiæ, vt dictum est*, ille est principalis

at. præc. cor. et ar. 2. huius q. ad 1.

V 4 actus q. ad 1.

actus vniuscuiusque ordinis, secundum quem magis proximè ordinatur ad eucharistiæ sacramentum: & secundum hoc etiam vnus ordo est alio eminentior, secundum quod vnus actus magis de proximo ad prædictum sacramentum ordinatur. Sed quia ad Eucharistiæ sacramentum quasi dignissimum multa ordinantur: ideò non est inconueniens, vt præter principalem actum, etiam multos actus, vnus ordo habeat, & tanto plures quanto est eminentior: quia virtus quanto est superior, tanto ad plura se extendit.

Ad primum ergo dicendum, quòd duplex est preparatio suscipientium sacramentum. Quædam remota, & hæc per ministros efficitur. Quædam proxima, quæ statim efficiuntur idonei ad sacramentorum dispensationem: & hæc pertinet ad sacerdotes; quia etiam in naturalibus ab eodem agente fit materia in vna dispositione ad formam, & recipit formam. Et quia in proxima dispositione ad eucharistiæ sacramentum fit actus per hoc quod à peccatis purgatur: ideò omnium sacramentorum quæ sunt instituta principaliter ad purgationem peccatorum, est minister proprius sacerdos, scilicet baptismi, penitentia, & extrema unctionis.

Ad secundum dicendum, quòd actus aliqui immediate ad Deum ordinantur dupliciter. Vno modo, ex parte vnus personæ tantum; sicut facere orationes singulares, & vouere, & huiusmodi: & talis actus competit cuilibet baptizato. Alio modo, ex parte totius ecclesiæ: & sic solus sacerdos habet actus immediate ad Deum ordinatos, quia ipse solus potest purgare personam totius ecclesiæ, qui consecrat Eucharistiæ, quæ est sacramentum vniuersalis ecclesiæ.

† *decr. d.*
21. c. 2.

* *decr. d.*

25. c. 1. et

Isid. li. 7.

etym. c. 12.

in ep.

ad Ludi-

fredum.

Ad tertium dicendum, quòd oblationes à populo oblatæ per sacerdotem offeruntur: & ideò duplex ministerium circa oblationes est necessarium. Vnum ex parte populi: & hoc est subdiaconi qui accipiunt oblationes à populo, & altari imponit, vel offert. Aliud, ex parte sacerdotis: & hoc dicitur

est, qui oblationes ministrat ipsi sacerdoti: & in hoc est actus principalis vtriusque ordinis, & propter hoc ordo diaconi est superior. Legere autem epistolam non est actus diaconi, nisi secundum quod actus inferiorum ordinum superioribus attribuuntur. Similiter etiam crucem ferre, & hoc secundum consuetudinem aliquarum ecclesiarum, quia in actibus secundariis non est inconueniens diuersas consuetudines esse.

Ad quartum dicendum, quod doctrina est remota preparatio ad sacramentum suscipiendum: & ideo pronuntiatio doctrinæ, ministris committitur. Sed doctrina veteris Testamenti adhuc est magis remota quam doctrina noui, quia non instruit de hoc sacramento nisi in figuris: & ideo nouum Testamentum superioribus ministris pronuntiandum committitur, vetus autem inferioribus. Doctrina etiam noui Testamenti perfectior est (quam Dominus per seipsum tradidit) quam ipsius manifestatio per Apostolos. Et ideo Euangelium diaconis, epistola subdiaconis committuntur.

Et per hoc patet solutio ad quintum.

Ad sextum dicendum, quod ꝑ acolyti habent actum super vreeolum tantum, non super ea quæ in vreeolo continentur: sed subdiaconus habet actum super contentis in vreeolo, quia * vtitur aqua & vino ad ponendum in calice, & aquam iterum manibus sacerdotis præbet. Et diaconus, sicut & subdiaconus, solum habet actum super calicem, non super contenta, sed sacerdos, super contenta. Et ideo sicut ꝑ subdiaconus in sui ordinatione accipit calicem vacuum, sacerdos plenum: ita * acolytus vreeoleum vacuum ꝑ, sed subdiaconus plenum: & sic est quædam connexio in ordinibus.

Ad septimum dicendum, quod corporales actus acolyti magis de proximo ordinantur ad actum factorum ordinum, quam exorcistæ actus, quamuis sit aliquo modo spiritualis: quia acolyti habent ministerium super vasa, in quibus materia sacramenti continetur.

* *Isid. in Epist. ad Iudifredum, & habetur in decre. d. 25. c. 2. ante me.*

† *Concil. Carth. 4. c. 6.*

* *Isid. ep. ad Iudifredum, & Conc. Carth. 4. c. 5 & decre. d. 23. c. 16 ꝑ ibid.*

* *ibidem in Conc. Carthag. c. 6.*

† *ibidem cap. 5.*

tinetur, quantum ad vinum, quod vase continente, indiget propter sui humiditatem. Et ideo inter omnes ordines ordo acolytorum superior est.

Ad octauum dicendum, quod actus acolytorum se habet propinquius ad actus principales superiorum, ministrorum, quam actus aliorum minorum ordinum, ut per se patet: & similiter etiam quantum ad actus secundarios, quibus populum per doctrinam disponunt*; quia acolytus doctrinam noui Testamenti visibiliter figurat, lumen portans; sed lector, recitando figuras alias: & ideo acolytus est superior. Similiter etiam exorcista. Quia sicut se habet actus lectoris ad actum secundarium diaconi, & subdiaconi; ita se habet actus exorcista ad secundarium actum sacerdotis, scilicet, ligare & absolueret, per quem* corporaliter homo à seruitute diaboli liberatur. Et in hoc patet ordinatissimus ordinis progressus: quia sacerdoti, quantum ad actum eius principalem, scilicet, consecrare corpus Christi, cooperantur tantum tres superiores Ordines: sed quantum ad actum eius secundarium, qui est absolueret & ligare, cooperantur superiores & inferiores.

Ad nonum dicendum, quod quidam dicunt quod in susceptione ordinis, ostiario datur quædam vis diuina, ut arcere possit alios ab introitu templi*: sicut & in Christo fuit quando eiecit vendentes de templo. Sed hoc magis pertinet ad gratiam gratis datam, quam ad gratiam sacramenti.

¶ Et ideo dicendum quod suscipit potestatem, ut ex officio, hoc agere possit; quamuis etiam & hoc ab alijs fieri possit, sed non ex officio. Et ita est in omnibus actibus minorum ordinum, quod possint per alios licite fieri, quamuis illi ad hoc non habeant aliquod officium: sicut etiam in domo non consecrata potest dici Missa, quamuis consecratio ecclesie ad hoc ordinetur, ut in ea Missa dicatur.

* *Ista lib.*
7. *etym.*
c. 12.

* *alijs,*
totaliter.

* *4. Sent.*
d. 24. *q. 6.*

Utrum sacerdoti character imprimatur ab ipsa calicis porrectione?

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod sacerdoti character non imprimatur in ipsa calicis porrectione. Quia consecratio sacerdotis fit cum quadam vnctione, sicut & confirmatio. Sed in confirmatione in ipsa vnctione imprimitur character. Ergo etiam in sacerdotio, & non in calicis porrectione.

¶ 2 Præterea, Dominus dedit discipulis sacerdotalem potestatem, quando dixit, Accipite Spiritum sanctum; quorum remiseritis peccata, &c. Ioan. 20. Sed spiritus sanctus datur per manus impositionem. Ergo & in ipsa manus impositione imprimitur character Ordinis.

¶ 3 Præterea, Sicut consecrantur ministri, ita & vestes ministrorum. Sed vestes sola benedictio consecrat. Ergo & in ipsa benedictione Episcopi, consecratio sacerdotis efficitur.

¶ 4 Præterea, Sicut sacerdoti datur calix, ita & vestis sacerdotalis. Si ergo in datione calicis imprimitur character, eadem ratione & in datione casulae: & sic sacerdos haberet duos characteres; quod falsum est.

¶ 5 Præterea, Ordo diaconi cõformior est ordini sacerdotis, quam ordo subdiaconi. Sed si character imprimeretur sacerdoti in ipsa calicis porrectione, subdiaconus esset cõformior sacerdoti quã diaconus; quia subdiaconus characterem recipit in ipsa calicis porrectione, non autem diaconus. Ergo character sacerdotalis nõ imprimitur in ipsa calicis porrectione.

¶ 6 Præterea, Acolytorum ordo magis appropinquat ad actum sacerdotis per hoc quod habet actum super vrceolum, quã per hoc quod habet actum super candelabrum. Sed magis imprimitur character in acolytis quando accipiunt candelabrum, quã quando accipiunt vrceolum: quia nomen acolyti, cerei portationem significat. Ergo in sacerdote non imprimitur character, quando calicem accipit.

SED

154
Tho. ubi
sup. ar. 3
q. unica.

ar. p̄sc.
ad 6. 1. s̄id.
li. 7. c. 12.
& in ep.
ad Lud.
& habetur 4. s̄ententia d. 24